

Regeringens proposition 1996/97:12

Vissa justeringar i lagen om räntefördelning
vid beskattning m.m.

Prop.
1996/97:12

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 12 september 1996

Göran Persson

Thomas Östros
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa justeringar av reglerna i inkomstslaget näringsverksamhet.

En skattskyldig som förvärvar en näringsfastighet genom arv, testamente, bodelning med anledning av makes död eller äktenskapsskillnad eller genom gåva skall få öka fördelningsunderlaget enligt lagen (1993:1536) om räntefördelning vid beskattning med en särskild post om fördelningsunderlaget vid förvärvstidpunkten är negativt till den del som hänför sig till förvärvet. Den särskilda posten utgörs av förvärvarens fördelningsunderlag. Den särskilda posten får dock inte överstiga ett belopp som motsvarar summan dels av skillnaden mellan vederlaget för fastigheten och fastighetens värde enligt lagen om räntefördelning vid beskattning dels 72 procent av de expansionsmedel som övertagits i samband med förvärvet. Motsvarande justering föreslås av takbeloppet enligt lagen (1993:1537) om expansionsmedel. Tillskott till verksamheten skall, med vissa undantag, få räknas med i fördelningsunderlaget respektive takbeloppet utan fördröjning. Expansionsmedelsskatten och särskild löneskatt enligt 1 § lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader skall inte räknas som tillgång eller skuld vid beräkning av fördelningsunderlaget. Tidpunkten för beräkning av räntesatsen för räntefördelning föreslås ändrad från utgången av november månad året före beskattningsåret till utgången av november månad andra året före taxeringsåret.

I propositionen föreslås att handelsbolag skall vara skattskyldigt för fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel samt särskild löneskatt på pensionskostnader i stället för delägarna. Skattskyldiga som redovisar mervärdesskatten i en särskild deklaration skall, om beskattningsunderlagen exklusive gemenskapsinterna förvärv och import uppgår till högst 200 000 kr per år, få möjlighet att betala mervärdesskatten årligen i stället för månadsvis.

I propositionen föreslås vidare att bidrag som betalas ut från EU till näringsidkare skall beskattas som näringsbidrag på samma sätt som bidrag som betalas ut från svenska myndigheter.

I propositionen redovisas slutligen ett förslag avseende en tidigare aviserad åtstramning av avdragsramen för representation.

Innehållsförteckning

Prop. 1996/97:12

1	Förslag till riksdagsbeslut	5
2	Författningsförslag	6
2.1	Förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)	6
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:1536) om räntefördelning vid beskattning	9
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:1537) om expansionsmedel	12
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt	15
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel	16
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader	17
2.7	Förslag till lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)	18
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter	22
2.9	Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)	24
3	Ärendet och dess beredning	26
4	Räntefördelning och expansionsmedel	28
4.1	Anskaffningsvärdet för benefikt förvärvat näringsfastighet	28
4.2	Kapitaltillskott	33
4.3	Expansionsmedelsskatt och särskild löneskatt på pensionskostnader vid beräkning av fördelningsunderlaget respektive takbeloppet	35
4.4	Tidpunkten för bestämmande av räntesats för räntefördelning	36
4.5	Övertagande av expansionsmedel i samband med överlåtelse av näringsverksamhet	37
5	Handelsbolag	38
5.1	Skattskyldighet för fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel samt särskild löneskatt på pensionskostnader	38
5.2	Förfarandefrågor	40
5.2.1	Uppbördslagen	40
5.2.2	Lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter	42
5.2.3	Mervärdesskattelagen	43

5.3	Helårsredovisning av mervärdesskatt	44	Prop. 1996/97:12
6	Beskattning av vissa EU-bidrag	46	
7	Begränsning av avdragsramen för representation	50	
8	Statsfinansiella effekter	51	
9	Författningskommentar	51	
9.1	Förslaget till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)	51	
9.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1993:1536) om räntefördelning vid beskattning	52	
9.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1993:1537) om expansionsmedel	54	
9.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt	55	
9.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel	55	
9.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader	56	
9.7	Förslaget till lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)	56	
9.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter	58	
9.9	Förslaget till lag om ändring i mervärdesskatte-lagen (1994:200)	58	
Bilaga 1	Förteckning över remissinstanser, (dnr Fi96/2996)	60	
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanser, (dnr Fi96/822) .	61	
Bilaga 3	Lagrådsremissens lagförslag	62	
Bilaga 4	Lagrådets yttrande	81	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 september 1996	84	

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 1996/97:12

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

- 1 lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
- 2 lag om ändring i lagen (1993:1536) om räntefördelning vid beskattning,
- 3 lag om ändring i lagen (1993:1537) om expensionsmedel,
- 4 lag om ändring i lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,
- 5 lag om ändring i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel,
- 6 lag om ändring i lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader,
- 7 lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
- 8 lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter,
- 9 lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200).

2 Författningsförslag

Prop. 1996/97:12

2.1 Förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

Härigenom föreskrivs att punkt 1 av anvisningarna till 20 § och punkt 9 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen (1928:370) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Anvisningar till 20 §

1.¹ Till skattskyldigs levnadskostnader, för vilka avdrag enligt denna paragraf ej medges, räknas bland annat premier för egna personliga försäkringar och avgifter till kassor, föreningar och andra sammanslutningar, i vilka den skattskyldige är medlem. Avdrag får dock göras för sådana premier och avgifter i den omfattning som anges i 33 §, 46 § 2 mom., punkterna 21 och 23 av anvisningarna till 23 § och punkt 6 av anvisningarna till 33 §. Avdrag får även göras för inbetalning på pensionssparkonto i den omfattning som anges i 46 § 2 mom. och punkt 21 av anvisningarna till 23 §.

Bestämmelserna i första stycket gäller inte avgifter till arbetsgivarorganisationer. Beträffande sådana avgifter gäller att avdrag medges till den del avgifterna avser medel för konfliktändamål. Bedömningen av vad avgifterna avser får grundas på uppgifter i organisationens budget om inte särskilda skäl talar mot det. Vid bedömningen skall dock avgifterna alltid i första hand avräknas mot kostnaderna för den övriga organisationsverksamheten.

Utgifter för representation och liknande ändamål är att hänföra till omkostnader i förvärvskälla endast om de har omedelbart samband med verksamheten, såsom då fråga uteslutande är om att inleda eller bibehålla affärsförbindelser och liknande eller då utgifterna avser jubileum för företaget, invigning av mera betydande anläggning för verksamheten, stapelavlöpning eller jämförliga händelser eller då utgifterna är att hänföra till personalvård. Avdrag medges i det enskilda fallet inte med större belopp än som kan anses skäligt. Avdrag för måltidsutgifter som avser lunch, middag eller supé

Utgifter för representation och liknande ändamål är att hänföra till omkostnader i förvärvskälla endast om de har omedelbart samband med verksamheten, såsom då fråga uteslutande är om att inleda eller bibehålla affärsförbindelser och liknande eller då utgifterna avser jubileum för företaget, invigning av mera betydande anläggning för verksamheten, stapelavlöpning eller jämförliga händelser eller då utgifterna är att hänföra till personalvård. Avdrag medges i det enskilda fallet inte med större belopp än som kan anses skäligt. Avdrag för måltidsutgifter som avser lunch, middag eller supé

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:12

medges inte med större belopp än 180 kr per person.

medges inte med större belopp än 90 kronor per person.

För den som är skattskyldig till mervärdesskatt eller har rätt till återbetalning av mervärdesskatt avser avdragsramen i föregående stycke pris exklusive mervärdesskatt. För övriga ökas avdragsramen med mervärdesskatten.

till 22 §

9.² Med näringsbidrag avses statligt stöd utan återbetalningsskyldighet som tillfaller en näringsidkare för näringsverksamheten. Med näringsbidrag avses också statligt stöd som är förenat med återbetalningsskyldighet om sådan skyldighet uppkommer endast om

a) näringsidkaren inte uppfyller de villkor som har uppställts för stödet,

b) näringsidkaren inte följer de föreskrifter som har meddelats vid beviljandet av stödet eller

c) eljest något oväntat inträffar som uppenbarligen rubbar förutsättningarna för stödet.

Som näringsbidrag anses även stöd enligt första stycket som lämnas av kommuner, skattskyldiga som avses i 7 § 4 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt och allmänningsskogar enligt lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna.

Som näringsbidrag anses även stöd enligt första stycket som lämnas av *Europeiska gemenskaperna*, kommuner, skattskyldiga som avses i 7 § 4 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt och allmänningsskogar enligt lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna.

Ett näringsbidrag är inte skattepliktig inkomst om det har använts för en utgift som inte är avdragsgill vare sig direkt såsom omkostnad eller i form av årliga värdeminskingsavdrag.

Har bidraget använts för sådan utgift i verksamheten som är på en gång avdragsgill vid taxeringen, utgör bidraget skattepliktig intäkt. Är utgiften för vilken bidraget utgår avdragsgill vid taxeringen för tidigare beskattningsår än det då bidraget skall tas upp som intäkt, får den skattskyldige i stället göra avdrag för utgiften vid taxeringen för det år då bidraget tas upp som intäkt. Yrkande om detta skall göras i deklarationen för det beskattningsår då yrkande om avdraget annars enligt denna lag först skulle ha framställts. Återbetalas ett bidrag, som har tagits upp som intäkt, får den skattskyldige göra avdrag för det återbetalade beloppet.

Har bidraget använts för att anskaffa en tillgång, för vilken anskaffningsvärdet får dras av genom årliga värdeminskingsavdrag, skall vid beräkning av värdeminskingsavdrag såsom anskaffningsvärde

anses endast så stor del av utgiften som inte har täckts av bidraget. Är bidraget större än det skattemässiga restvärdet för tillgången utgör skillnaden skattepliktig intäkt. Återbetalas ett näringsbidrag, som har påverkat beräkningen av anskaffningsvärdet i nu avsett hänseende, får tillgångens avskrivningsunderlag ökas med vad som har återbetalats, dock med högst det belopp varmed beräkningen har påverkats. I den mån ett näringsbidrag enligt vad nyss har föreskrivits utgjort skattepliktig intäkt, får den skattskyldige vid återbetalningen göra avdrag för den del som sålunda har utgjort skattepliktig intäkt.

Har bidraget använts för att anskaffa tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning (lager) skall vid tillämpning av 24 § och anvisningarna till nämnda paragraf den del av lagret för vilken anskaffningsvärdet har täckts av bidraget inte medräknas vid värdesättningen av tillgångarna. Återbetalas ett näringsbidrag, som har använts för anskaffande av lagertillgångar, skall tillgångarnas anskaffningsvärde anses ha ökat med det återbetalade beloppet.

Skall ett näringsbidrag, som har uppburits ett visst beskattningsår, användas för avsett ändamål först ett senare beskattningsår skall på yrkande av den skattskyldige tillämpningen av bestämmelserna i fjärde – sjätte styckena uppskjutas till taxeringen för det senare beskattningsåret.

Har stöd med villkorlig återbetalningsskyldighet som inte utgör näringsbidrag lämnats till en näringsidkare för näringsverksamheten från en givare som nämns i första eller andra stycket gäller, såvida återbetalningsskyldigheten helt eller delvis efterges, följande. Det eftergivna beloppet skall inte utgöra skattepliktig inkomst om stödet har använts för en utgift som inte varit avdragsgill vare sig direkt såsom omkostnad eller i form av årliga värdeminskningssavdrag. Har stödet däremot använts för en utgift som varit avdragsgill skall det eftergivna beloppet utgöra skattepliktig intäkt. Har stödet använts för att anskaffa en tillgång, för vilken anskaffningsvärdet dras av genom årliga värdeminskningssavdrag, får den skattskyldige vid taxeringen för det år då det eftergivna beloppet skall tas upp som intäkt, utöver ordinarie avskrivning, göra ett extra värdeminskningssavdrag motsvarande det eftergivna beloppet. Detta avdrag får dock inte överstiga tillgångens skattemässiga restvärde. Kan den skattskyldige inte visa vad ett visst skuldbelopp har använts till, skall det anses ha använts till direkt avdragsgilla kostnader.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1997. Punkt 1 av anvisningarna till 20 i dess nya lydelse tillämpas i fråga om utgifter som uppkommit efter ikraftträdandet. Den nya lydelsen av punkt 9 av anvisningarna till 22 § tillämpas i fråga om bidrag som mottagits efter ikraftträdandet.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:12

¹Senaste lydelse 1996:651.

²Senaste lydelse 1990:650.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:1536) om räntefördelning vid beskattning

Prop. 1996/97:12

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1993:1536) om räntefördelning vid beskattning

dels att 3, 10, 12 och 17 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny bestämmelse, 14 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Ett p o s i t i v t f ö r d e l -
n i n g s b e l o p p utgörs av stats-
låneräntan vid utgången av novem-
ber året före *beskattningsåret* ökad
med tre procentenheter multiplice-
rad med ett positivt fördelnings-
underlag.

Ett p o s i t i v t f ö r d e l -
n i n g s b e l o p p utgörs av stats-
låneräntan vid utgången av
november *andra* året före *taxe-
ringsåret* ökad med tre procenten-
heter multiplicerad med ett positivt
fördelningsunderlag.

tidpunkt ökad med en procentenhet multiplicerad med ett negativt fördelningsunderlag.

10 §²

Statlig inkomstskatt, statlig för-
mögenhetsskatt, kommunal in-
komstskatt, egenavgifter enligt
lagen (1981:691) om socialav-
gifter, särskild löneskatt enligt 2 §
lagen (1990:659) om särskild löne-
skatt på vissa förvärvsinkomster,
avkast- ningsskatt enligt 2 § 5
lagen (1990:661) om avkast-
ningsskatt på pensionsmedel, sär-
skild löneskatt enligt 3 § lagen
(1991:687) om särskild löneskatt
på pensionskostnader, statlig fast-
ighetsskatt, mervärdesskatt
som redovisas i särskild
självdeklaration enligt 14 kap. 3 §
mervärdesskattelagen (1994:200),
annuitet på avdikningslån, avgifter
enligt lagen (1994:1744) om
allmänna egenavgifter samt
skattetillägg och förseningsavgift
enligt taxeringslagen (1990:324)
räknas inte som tillgång eller sku-
ld.

Statlig inkomstskatt, statlig för-
mögenhetsskatt, kommunal in-
k o m s t s k a t t , e x -
p a n s i o n s m e d e l s s k a t t e n l i g t l a g e n
(1993:1537) om *expansionsmedel*,
egenavgifter enligt lagen
(1981:691) om socialavgifter,
särskild löneskatt enligt 2 § lagen
(1990:659) om särskild löneskatt
på vissa förvärvsinkomster,
avkast- ningsskatt enligt 2 § 5
lagen (1990:661) om avkast-
ningsskatt på pensionsmedel, sär-
skild löneskatt enligt lagen (1991:-
687) om särskild löneskatt på
pensionskostnader, statlig fastig-
hetsskatt, mervärdes-skatt som
redovisas i särskild
självdeklaration enligt 14 kap. 3 §
mervärdesskattelagen (1994:200),
annuitet på avdikningslån, avgifter
enligt lagen (1994:1774) om all-
männa egenavgifter samt skattetill-
lägg och förseningsavgift enligt
taxeringslagen (1990:324) räknas
inte som tillgång eller skuld.